

Datum

2022-10-06

Diariernr (åberopas)

A360.692/2022

Saknr

000

Er referens

S2022/02964

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

Stärkt arbete med att bekämpa bidragsbrott (SOU 2022:37)

Sammanfattning

Polismyndigheten tillstyrker förslagen i delbetänkandet. Ett system med sanktionsavgifter kombinerat med det straffrättsliga påföljdssystemet där Ekobrottsmyndigheten ansvarar för förundersökningarna torde medföra en effektivisering av hanteringen av bidragsbrotten, både när det gäller det brottsutredande och det brottsförebyggande arbetet. För Polismyndigheten medför det en avlastning som frigör resurser för utredning av annan brottslighet.

Följande synpunkter lämnas.

Polismyndighetens synpunkter

Administrativa sanktionsavgifter (avsnitt 8)

Dagens straff- och processrättsliga regler om bl.a. förundersökningsbegränsning och bevisvärdering innebär att många anmälningar avseende bidragsbrott inte leder till någon påföljd. Ett straffrättsligt system kombinerat med föreslaget sanktionssystem med strikt ansvar för såväl fysiska som juridiska personer, medför att fler överträdelser än i dag leder till en reaktion från samhället. Reaktionen kommer dessutom snabbare. Enligt Polismyndigheten bör detta i förlängningen även ge positiva brottsförebyggande effekter. Ett sanktionssystem innehåller inte heller några straffrabatter utan varje överträdelse beivras.

Polismyndigheten bedömer att förslaget om ett halvt prisbasbelopp som gräns för att utfärda en sanktionsavgift är skälig för att få till stånd en beteendeförändring hos bidragssökande och för att få brottsförebyggande effekter. Det blir även mer kostnadseffektivt om fler överträdelser kan hanteras inom ramen för sanktionssystemet. En sänkning av beloppsgränsen skulle inte göra någon skillnad för straffvärde och påföljd för de ärenden som då i stället skulle hantleras straffrättsligt.

Utredningens förslag om administrativa sanktionsavgifter innebär att det är ett stort antal myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor som kommer att handlägga ärenden om sanktionsavgifter. I delbetänkandet redogörs för bra

exempel på vad som kan utgöra särskilda skäl för myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor att anmäla brott i stället för att besluta om sanktionsavgift. Vad som avses med särskilda skäl måste bedömas från fall till fall, men det är enligt Polismyndigheten viktigt att följa upp, skapa praxis och samstämmighet i tillämpningen mellan de utbetalande aktörerna.

Ansvar för utredning av bidragsbrott (avsnitt 9)

Ekobrottsmyndigheten har en samlad kompetens att utreda ekonomisk brottslighet. De grövre bidragsbrotten har ofta inslag av företagsverksamhet och misstänkta bidragsbrott och bedrägerier hanteras även i dag inom ramen för utredningar om bokföringsbrott och skattebrott. Om bidragsbrott utreds av Ekobrottsmyndigheten är det enligt Polismyndigheten en mindre risk för att flerfaldig brottslighet faller mellan stolarna.

Stärkt styrning och samverkan (avsnitt 10)

Polismyndigheten vill särskilt lyfta att bidragsbrotten bör handläggas i samverkan och med fokus på den kriminella kontexten, aktörens organisationsgrad samt det faktum att det i flera fall rör aktörer som tillhör den organiserade brottsligheten som inte sällan kombinerar ekonomisk brottslighet med exempelvis våldsbrott och narkotikabrott. Samverkan mellan Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten är därför central. Polismyndigheten vill peka på vikten av att det finns rutiner m.m. för samverkansformerna mellan myndigheterna, både vad avser digital och personell samverkan.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Förslagen i delbetänkandet kommer sannolikt inte att leda till minskade kostnader för Polismyndigheten, utan i stället frigörs resurser för bekämpning av allvarigare brottslighet.

Detta yttrande har beslutats av chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall. Vid den slutliga handläggningen har deltagit gruppchefen Sofie Lindblom och juristen Yvonne Brandell, föredragande. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om remissen.

POLISMYNDIGHETEN

Gunilla Hedwall

Yvonne Brandell

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli